

Dokument z posiedzenia

B8-0202/2019

11.3.2019

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczeń Rady i Komisji

zgodnie z art. 123 ust. 2 Regulaminu

w sprawie zmiany klimatu – europejskiej długoterminowej wizji strategicznej
dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu
gospodarki
(2019/2582(RSP))

Peter Liese, Christian Ehler
w imieniu grupy PPE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie zmiany klimatu – europejskiej długoterminowej wizji strategicznej dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki (2019/2582(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 28 listopada 2018 r. „Czysta planeta dla wszystkich – Europejska długoterminowa wizja strategiczna dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki” (COM(2018)0773),
- uwzględniając Ramową konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) oraz załączony do niej protokół z Kioto,
- uwzględniając porozumienie paryskie, decyzję 1/CP.21, 21. konferencję stron (COP21) konwencji UNFCCC oraz 11. konferencję stron służącą jako spotkanie stron protokołu z Kioto (CMP11), które miały miejsce w Paryżu (Francja) w dniach 30 listopada–11 grudnia 2015 r.,
- uwzględniając agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i cele zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 października 2018 r. w sprawie konferencji ONZ w sprawie zmiany klimatu w 2018 r. w Katowicach, Polska (COP24)¹,
- uwzględniając pakiet „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”,
- uwzględniając pytania skierowane do Rady i Komisji w sprawie strategii w zakresie długoterminowej redukcji emisji gazów cieplarnianych w UE zgodnie z porozumieniem paryskim (O-000007/2019 – B8-0000/2019 i O-000008/2019 – B8-0000/2019) oraz europejskiej długoterminowej wizji strategicznej dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki (O-000000/2019 – B8-0000/2019 i O-000000/2019 – B8-0000/2019),
- uwzględniając projekt rezolucji Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,
- uwzględniając projekt rezolucji Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii,
- uwzględniając art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- 1. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji w sprawie długoterminowej strategii zatytułowany „Czysta planeta dla wszystkich – Europejska długoterminowa wizja strategiczna dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki”, w którym podkreślono możliwości i wyzwania, jakie przejście na

¹ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0430.

- gospodarkę neutralną pod względem emisji gazów cieplarnianych niesie dla obywateli Europy i gospodarki europejskiej, i który stanowi podstawę dla szerokiej debaty z udziałem instytucji UE, parlamentów krajowych, sektora przedsiębiorstw, organizacji pozarządowych, miast i społeczności, jak również obywateli; popiera cel, jakim jest osiągnięcie zerowych emisji netto gazów cieplarnianych do 2050 r., i zwraca się do państw członkowskich, by również poparły ten cel w trakcie przyszłej debaty na temat przyszłości Europy na specjalnym szczycie UE w Sybinie w maju 2019 r.;
2. uważa, że Europa może wskazać drogę do neutralności klimatycznej, inwestując w innowacyjne rozwiązania technologiczne, wzmacniając pozycję obywateli i dostosowując działania w kluczowych obszarach, takich jak energetyka, polityka przemysłowa i badania naukowe, przy jednoczesnym zapewnieniu sprawiedliwości społecznej na rzecz sprawiedliwej transformacji;
 3. zgadza się ze strategicznymi obszarami określonymi przez Komisję, w których wymagane jest wspólne działanie, i wspiera efektywność energetyczną, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz globalną konkurencyjność przemysłu UE;
 4. podkreśla znaczenie różnych środków i przepisów w zakresie klimatu, przyjmowanych w różnych dziedzinach polityki, ostrzega jednak, że rozproszone podejście może prowadzić do niespójności, a nie do osiągnięcia przez UE do 2050 r. gospodarki neutralnej pod względem emisji gazów cieplarnianych; uważa, że należy przyjąć całościowe podejście;
 5. zgadza się z celem UE, jakim jest osiągnięcie gospodarki neutralnej pod względem emisji gazów cieplarnianych do 2050 r., jak określono w komunikacie Komisji; zwraca się do państw członkowskich o przyjęcie strategii osiągnięcia tego celu na specjalnym szczycie UE w Sybinie w maju 2019 r. i wzywa państwa członkowskie, by zobowiązały się do wymaganego poziomu ambicji, aby osiągnąć ten cel;

Polityka energetyczna

6. podkreśla kluczową rolę energii w procesie przejścia na gospodarkę o zerowej emisji gazów cieplarnianych netto;
7. przypomina, że w ostatnich dziesięcioleciach Unia zdołała skutecznie oddzielić emisje gazów cieplarnianych od wzrostu gospodarczego i ograniczyć emisje, w szczególności dzięki efektywności energetycznej i rozpowszechnieniu odnawialnych źródeł energii;
8. podkreśla wkład efektywności energetycznej w bezpieczeństwo dostaw, konkurencyjność gospodarczą, ochronę środowiska, obniżenie rachunków za energię i poprawę jakości domów; potwierdza ważną rolę efektywności energetycznej w tworzeniu możliwości rynkowych i miejsc pracy, a także wiążące się z nią globalne i regionalne korzyści; apeluje zatem o oszczędne kosztowo stosowanie zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim” jako podstawy w dążeniu do gospodarki o zerowej emisji gazów cieplarnianych netto do 2050 r.;
9. podkreśla, że przejście na czystą energię powinno nadal stymulować modernizację gospodarki europejskiej, pobudzać zrównoważony wzrost gospodarczy oraz przynosić obywatelom Europy korzyści społeczne i środowiskowe;

10. uważa, że rola UE jako lidera w dziedzinie energii odnawialnej i efektywności energetycznej pokazuje innym częściom świata, że przejście na czystą energię jest możliwe i korzystne nie tylko pod względem przeciwdziałania zmianie klimatu;
11. zwraca uwagę, że osiągnięcie gospodarki neutralnej pod względem emisji gazów cieplarnianych będzie wymagało znacznych dodatkowych inwestycji w system energetyczny UE i związaną z nim infrastrukturę w porównaniu z obecnym poziomem bazowym wynoszącym od 175 do 290 mld EUR rocznie;
12. podkreśla, że biorąc pod uwagę różne punkty wyjścia transformacji energetycznej, wysiłki na rzecz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej na szczeblu unijnym mogą być nierównomiernie rozłożone w całej UE;
13. podkreśla, że realizacja wewnętrznego rynku energii ma kluczowe znaczenie dla ograniczenia emisji; wzywa w związku z tym państwa członkowskie do bezzwłocznego wdrożenia pakietu „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”; przypomina, że państwa członkowskie są uprawnione do tego aby decydować o swoim koszyku energetycznym w ramach polityki klimatyczno-energetycznej UE;
14. uważa, że rynek energetyczny UE powinien być ściślej połączony i że należy priorytetowo potraktować budowanie brakujących połączeń infrastruktury zarówno na rynku gazu, jak i na rynku energii elektrycznej; apeluje do państw członkowskich, które jeszcze tego nie uczyniły, by zrealizowały wymagane inwestycje prowadzące do osiągnięcia celu w zakresie elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych, wyznaczonego w rozporządzeniu (UE) 2018/1999 w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu;
15. uważa, że osiągnięcia i rozwiązania technologiczne, efektywność energetyczna, zrównoważona energia ze źródeł odnawialnych oraz pełna integracja wewnętrznego rynku energii będą miały kluczowe znaczenie;

Spoleczne aspekty zmiany klimatu i sprawiedliwa transformacja

16. z zadowoleniem przyjmuje stanowcze stwierdzenie Komisji, że zerowe emisje netto są możliwe bez utraty miejsc pracy, oraz odnotowuje z aprobatą szczegółową ocenę przemiany w energochłonnych sektorach przemysłu; zwraca szczególną uwagę na wniosek, że sprawiedliwe przejście na gospodarkę neutralną pod względem emisji gazów cieplarnianych, o ile zostanie przeprowadzone prawidłowo i przy odpowiednim wsparciu najsłabszych regionów, sektorów i obywateli, może doprowadzić do wzrostu liczby miejsc pracy netto w Unii – zatrudnienie w całej gospodarce wzrośnie o 2,1 mln miejsc pracy do 2050 r. zgodnie ze scenariuszem zerowych emisji netto, w porównaniu ze wzrostem zatrudnienia o 1,3 mln miejsc pracy zgodnie ze scenariuszem redukcji emisji o 80 %, o ile zostanie zapewnione odpowiednie finansowanie; uważa zatem, że Komisja powinna opracować wznowiony audyt umiejętności, zgodnie z panoramą umiejętności UE, uwzględniający dane regionalne na temat zapotrzebowania na umiejętności w neutralnej dla klimatu Europie, aby wspierać najsłabsze regiony, sektory i osoby w przekwalifikowaniu zawodowym pod kątem wysokiej jakości miejsc pracy dostosowanych do przyszłych wyzwań w tych samych regionach;

17. podkreśla potrzebę przyjęcia podejścia zapobiegawczego w celu zapewnienia obywatelom UE sprawiedliwego przejścia i wsparcia regionów, których gospodarki zależą od działalności związanej z sektorami lub technologiami, które zgodnie z przewidywaniami mają zostać ograniczone lub które będą musiały dokonać transformacji w przyszłości;
18. podkreśla, że w niektórych regionach UE, takich jak regiony, w których występują złoża węgla, wymaganych jest więcej działań i wysiłków w kierunku przejścia na czystą energię; ponawia w tym kontekście swój apel, by wprowadzić w wieloletnich ramach finansowych na lata 2021–2027 specjalny przydział środków wysokości 4,8 mld EUR na nowy fundusz sprawiedliwej transformacji sektora energetycznego, by wspierać pracowników i społeczności w regionach, które ponoszą negatywne skutki tej transformacji;
19. przyjmuje z zadowoleniem, że mieszkańcy całej Europy coraz aktywniej demonstrują na rzecz sprawiedliwości klimatycznej; z zadowoleniem przyjmuje apele aktywistów o wyższy poziom ambicji i uważa, że rządy krajowe, regionalne i lokalne, a także UE powinny odpowiedzieć na te apele;
20. wzywa wszystkie szczeble rządowe, krajowe, regionalne i lokalne do wprowadzenia środków zachęcających obywateli do udziału w transformacji energetycznej oraz do stymulowania wymiany najlepszych praktyk;

Cele dotyczące klimatu i energii

21. przyjmuje z zadowoleniem silne cele średnioterminowe przyjęte przez UE do 2030 r., które powinny pozostać stabilne, aby ustabilizować w wystarczającym stopniu inwestycje na rynku, w pełni wykorzystać potencjał innowacji technologicznych i zwiększyć możliwości europejskich przedsiębiorstw, tak aby stały się światowymi liderami pod względem technologii niskoemisyjnych;
22. podkreśla, że aby osiągnąć zerowe emisje netto gazów cieplarnianych do 2050 r. w sposób jak najoszczędniejszy kosztowo, należy nadać priorytet stabilnemu, przewidywalnemu i ambitnemu osiągnięciu celów przyjętego pakietu „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków” do 2030 r.;
23. zwraca uwagę na klauzule przeglądowe zawarte w celach dotyczących klimatu i energii do 2030 r. i apeluje do Komisji, by oceniła, czy wzrost jest zgodny z oszczędną kosztowo ścieżką ku gospodarce neutralnej pod względem emisji do 2050 r. i czy jest osiągalny ekonomicznie po uwzględnieniu globalnej konkurencji;
24. uważa, że aby jeszcze bardziej wzmocnić stabilność rynków, korzystne będzie również, jeśli UE ustanowi kolejny cząstkowy cel redukcji emisji do 2040 r., który mógłby zapewnić dodatkową stabilność i zagwarantować osiągnięcie długoterminowego celu na rok 2050;

Polityka przemysłowa

25. powtarza, że przejście na gospodarkę neutralną pod względem emisji gazów cieplarnianych oznacza dla UE wyzwania i możliwości oraz że konieczne będą

- inwestycje w innowacje przemysłowe, w tym technologie cyfrowe i czystą technologię, aby pobudzić wzrost gospodarczy, wzmocnić konkurencyjność, zwiększyć przyszłe umiejętności i stworzyć miliony miejsc pracy, na przykład w rozwijającej się gospodarce o obiegu zamkniętym i biogospodarce;
26. uważa, że dobrobyt gospodarczy, konkurencyjność światowego przemysłu i polityka klimatyczna wzajemnie się wzmacniają;
 27. kładzie nacisk na rolę energochłonnych gałęzi przemysłu dla osiągnięcia długoterminowych redukcji emisji gazów cieplarnianych w UE; uważa, że wyzwania związane z utrzymaniem przez UE pozycji lidera w przemyśle w zakresie niskoemisyjności i niskoemisyjnej produkcji przemysłowej w UE, zachowaniem konkurencyjności gałęzi europejskiego przemysłu i zapobieganiem zagrożeniom związanym z ucieczką emisji i inwestycji wymagają inteligentnych i ukierunkowanych ram polityki; apeluje do Komisji o przedstawienie nowej i zintegrowanej unijnej strategii klimatycznej dla energochłonnych gałęzi przemysłu w celu wsparcia konkurencyjnej transformacji przemysłu ciężkiego;
 28. wzywa Komisję, by opracowała strategię przemysłową obejmującą środki pozwalające europejskiemu przemysłowi konkurować na rynku globalnym z zachowaniem równości szans; uważa, że Komisja w ramach tej polityki powinna zbadać skuteczność dodatkowych działań mających chronić sektory przemysłu zagrożone ucieczką emisji w kontekście importu produktów oraz zgodność tych działań z zasadami Światowej Organizacji Handlu pod kątem podjęcia ich w celu zastąpienia, dostosowania lub uzupełnienia dowolnych istniejących działań z zakresu ucieczki emisji;
 29. podkreśla, że stabilne i przewidywalne ramy polityki energetycznej i klimatycznej mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia bardzo potrzebnego zaufania inwestorów i umożliwienia przemysłowi europejskiemu podejmowania długoterminowych decyzji inwestycyjnych w Europie, ponieważ żywotność większości instalacji przemysłowych przekracza 20 lat;
 30. apeluje o szybkie wdrożenie funduszu innowacyjnego i zainicjowanie pierwszego zaproszenia do składania wniosków w 2019 r., by zwiększyć inwestycje w demonstracje przełomowych niskoemisyjnych technologii przemysłowych w wielu sektorach, nie tylko w odniesieniu do produkcji energii elektrycznej, ale również systemów ciepłowniczych i procesów przemysłowych;
 31. podkreśla, że wytyczne dotyczące pomocy państwa stanowią skuteczne narzędzie służące wspieraniu wymaganej transformacji przemysłu i należy je zatem właściwie dostosować, by odpowiadały na obawy europejskich sektorów przemysłu w zakresie globalnej konkurencyjności;

Wkład innych sektorów

32. podkreśla, że aby osiągnąć neutralność klimatyczną gospodarki UE jako całości, wszystkie sektory muszą wnieść wkład, w tym międzynarodowe lotnictwo i międzynarodowy transport morski; zauważa, że zgodnie z analizą Komisji obecne cele i środki globalne, przewidziane przez, odpowiednio, Międzynarodową Organizację Morską i Organizację Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego, nawet jeśli zostaną

w pełni wdrożone, nie doprowadzą do koniecznego zmniejszenia emisji, a ponadto potrzebne są wydatne dalsze działania zgodne z celem, jakim jest osiągnięcie zerowych emisji netto w całej gospodarce; podkreśla potrzebę inwestowania w bezemisyjne i niskoemisyjne technologie i paliwa w tych sektorach; apeluje do Komisji o praktyczną realizację zasady „zanieczyszczający płaci” w tych sektorach; przypomina, że przewiduje się, iż emisje gazów cieplarnianych z międzynarodowego transportu morskiego wzrosną aż o 250 % do 2050 r.; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że międzynarodowy sektor transportu morskiego sam wyznaczył sobie cel bezwzględnego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych; z niepokojem stwierdza brak postępów w zakresie przełożenia tego celu na działania krótko- i długoterminowe oraz inne konkretne działania; zauważa, że poszczególne rodzaje transportu podlegają różnym obciążeniom; apeluje o wykorzystywanie wzrostu dochodów do promowania przyjaznych środowisku rodzajów transportu, takich jak transport autobusowy lub kolejowy;

33. wspiera aktywne i zrównoważone zarządzanie lasami na szczeblu krajowym, wraz z konkretnymi środkami na rzecz pobudzenia wydajnej i zrównoważonej biogospodarki UE, z uwagi na duży potencjał lasów w zakresie zwiększenia wkładu w działania europejskie w dziedzinie klimatu (za pomocą sekwestracji, składowania i efektów substytucyjnych) oraz osiągnięcia zerowego poziomu emisji do 2050 r.; uznaje potrzebę przystosowania się do zmiany klimatu oraz zatrzymania utraty różnorodności biologicznej i degradacji usług ekosystemowych w UE, a także opracowania opartych na dowodach polityk pomagających we wdrożeniu i finansowaniu unijnych środków służących zachowaniu różnorodności biologicznej;

Badania naukowe i innowacje

34. podkreśla, że unijne i krajowe programy na rzecz badań i innowacji mają kluczowe znaczenie dla wsparcia Unii Europejskiej jako lidera w przeciwdziałaniu zmianie klimatu;
35. uważa, że należy odpowiednio włączyć uwzględnianie kwestii przemysłu w przygotowanie i realizację programów na rzecz badań i innowacji;
36. zwraca uwagę na sprawozdanie Panelu Wysokiego Szczebla ds. ścieżek obniżania emisyjności² w sprawie roli badań naukowych i innowacji w osiągnięciu celów porozumienia paryskiego, przy jednoczesnym zapewnieniu UE przewagi konkurencyjnej w wyścigu na rzecz obniżenia emisyjności; zwraca uwagę na zestaw zaleceń tematycznych i przekrojowych opracowanych przez Panel Wysokiego Szczebla, w szczególności w odniesieniu do ukierunkowania nowego programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji na lata 2021–2027 – programu „Horyzont Europa”;
37. uważa, że w ciągu najbliższych dwóch dekad wymagane będzie podjęcie znacznych starań w dziedzinie badań i innowacji, aby rozwiązania nisko- i bezemisyjne były dostępne dla wszystkich oraz opłacalne społecznie i gospodarczo, także aby

² Sprawozdanie końcowe z Panelu Wysokiego Szczebla ds. Europejskiej Inicjatywy Ścieżek Obniżania Emisyjności, Dyrekcja Generalna Komisji Europejskiej ds. Badań i Innowacji, listopad 2018.

wdrożyć nowe rozwiązania służące osiągnięciu gospodarki neutralnej pod względem emisji gazów cieplarnianych;

UE i globalne działania w dziedzinie klimatu

38. ubolewa nad faktem, że wiele innych dużych gospodarek nie pracuje jeszcze nad strategiami na okres do 2050 r. oraz że w innych dużych gospodarkach niemal nie jest prowadzona debata na temat zwiększenia ustalonych na poziomie krajowym wkładów, by dostosować je do celu globalnego wynikającego z porozumienia paryskiego; w związku z tym zwraca się do Rady i Komisji o wzmoczenie wysiłków w dziedzinie dyplomacji klimatycznej oraz podjęcie właściwych działań w celu zachęcenia innych dużych gospodarek, tak abyśmy mogli wspólnie osiągnąć długoterminowe cele porozumienia paryskiego;
39. zwraca uwagę na znaczenie zdecydowanej unijnej dyplomacji klimatycznej i energetycznej oraz przywództwa Unii w tych dziedzinach dla wzmocnienia globalnego wielostronnego partnerstwa i ambicji w walce ze zmianą klimatu oraz dla zrównoważonego rozwoju; apeluje do Komisji i państw członkowskich o poparcie wspólnych ram i współdziałania na forach ONZ;
40. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.